

KAKO JE ZELENA BUBICA NAUČILA TATU KUHATI

RITA JOANA

ZITA PINTO

ISBN 978-953-50658-1-4

kinder

STATUS **M**

NASLOV

**Kako je zelena bubica naučila tatu kuhati
(3 - 6 godina)**

NASLOV IZVORNIKA

O bicho verde ensinou o papá a cozinhar

TEKST

Rita Joana

ILUSTRACIJE

Zita Pinto

PRIJEVOD I LEKTURA

Željka Gorički

ZNANSTVENA RECENZIJA

**Tim projekta KINDER, Centar za društvene studije
Sveučilišta u Coimbri**

NAKLADNIK

**Status M
Avenija Marina Držića 12A
Zagreb**

TISAK

Alfacommerce d.o.o., Zagreb

NAKLADA

100 komada

©Sva prava pridržana

Zagreb, 2023.

SLIKOVNICA “KAKO JE ZELENA BUBICA NAUČILA TATU KUHATI” PRIJEVOD JE PORTUGALSKOG IZVORNIKA “O BICHO VERDE ENSINOU O PAPÁ A COZINHAR” I NAMIJENJENA JE DJECI U DOBI OD 3 DO 6 GODINA. IZVORNIK, KAO I HRVATSKI PRIJEVOD, MOŽE SE NAĆI NA WEB STRANICI KINDER.CES.UC.PT.

SLIKOVNICA JE NASTALA UZ FINANCIJSKU POTPORU PROGRAMA ZA PRAVA, JEDNAKOST I GRAĐANSTVO EUROPSKE UNIJE (2014.-2020.) U OKVIRU PROJEKTA “KINDER - RJEŠAVANJE RODNIH STEREOTIPA U OBRAZOVANJU I RANOM DJETINJSTVU: IZGRADNJA RODNO OSJETLJIVE PEDAGOGIJE U OBRAZOVANJU DJECE” (GA 101005800).

SADRŽAJ OVE PUBLIKACIJE ISKLJUČIVA JE ODGOVORNOST AUTORICE I TIMA PROJEKTA KINDER I NI NA KOJI NAČIN NE ODRAŽAVA STAVOVE EUROPSKE UNIJE.

KAKO JE ZELENA
BUBICA
NAUČILA
TATU
KUHATI

Rita Joana
Zita Pinto

PREDGOVOR

Zamislite svijet u kojem su skrb i briga u središtu ljudskog iskustva i svih naših interakcija. To bi bio svijet u kojem poštujemo i čuvamo naš planet i u kojem svi ljudi, bez obzira na njihov socio-ekonomski status, rasu, nacionalnost, dob, rod, seksualnost, geografsko porijeklo i zdravstveno stanje, imaju jednake prilike za kvalitetan i sretan život. U tom novom svijetu, poslovi skrbi i brige, i oni plaćeni i oni neplaćeni unutar obitelji i doma, bili bi prepoznati kao ljepilo društvenog tkiva i ključan element koji omogućuje samo funkcioniranje društva.

Poslovi brige i skrbi uglavnom su na plećima žena i djevojčica koje na neplaćenim poslovima u domu i obitelji provode triput više vremena nego muškarci i dječaci. Pandemija je razotkrila krhku prirodu sustava poslova skrbi i brige i ovisnost društava o neplaćenju brizi te je dodatno produbila neravnomjernu raspodjelu poslova skrbi i brige između muškaraca i žena.

Rodne norme doprinose održavanju te neravnomjerne raspodjele neplaćenog rada što ima golemi utjecaj na rodnu ravnopravnost. Ovakvo prekomjerno opterećenje žena i djevojčica negativno utječe na kvalitetu njihovih života i predstavlja ozbiljnu prepreku u ostvarenju njihovih potencijala.

Projekt KINDER¹ prepoznao je važnost odgoja i obrazovanja od najranije dobi, kako u vrtićima i školama tako i u obiteljima, za eliminaciju rodni stereotipa i normi. Projektni tim je usmjerio svoje snage na razumijevanje izazova s kojima se susreću odgajateljice, učiteljice i roditelji u odgovoru na specifične potrebe djevojčica i dječaka u odgoju za rodnu ravnopravnost. Projekt je na temelju toga kreirao temelje za transformativne procese poučavanja i učenja u vrtićima i školama koji su usidreni u vrijednostima rodne pravde i inkluzije.

Naša vizija su vrtići, škole i obitelji kao mjesta gdje poučavamo, učimo i živimo inkluzivnije i pravednije prakse skrbi i brige. Nužno je da kritički preispitamo kako se poslovi brige raspodjeljuju u našim obiteljima. Poslovi brige, fizički i emocionalni, žila su kucavica naših društava i života, i ključno je osigurati da se njihov teret raspodijeli pravedno na sve.

Pandemija je u mnogočemu bila prekretnica u tom smislu. Iako je pandemija stavila dodatan teret na žene i djevojčice, mnogi ljudi diljem svijeta osvijestili su nužnost promjene. Mnoge obitelji počele su živjeti stvarnost u kojoj svi članovi obitelji imaju jednaku odgovornost za brigu i skrb.

¹ kinder.ces.uc.pt

Naša priča za djecu “Kako je zelena bubica naučila tatu kuhati” naslanja se na kontekst pandemije koja je svijet i naše živote preokrenula naglavačke i čiji se utjecaj snažno osjeća i danas. Želimo prenijeti u ovo postpandemijsko doba naučenu lekciju o tome koliko je bitno da roditelji i skrbnici utjelovljuju ravnopravne odnose u obitelji i pružaju transformativni primjer svojoj djeci. Naša priča stavlja brigu i skrb u središte života. One su često nevidljive i neprepoznate, ali bez njih ne možemo živjeti.

Anamarija Sočo

Riječ autorice

Moje ime je Rita Joana. Ja sam jedna od milijuna neprepoznatih neformalnih njegovateljica u Europi. Govorim u ženskom rodu jer, iako ima i muških njegovatelja, žene čine 80% tog broja.

Živimo u društvima gdje se skrb i briga sustavno pripisuju ženama. Osobna i društvena vrijednost žene mjeri se žrtvom, nesebičnošću i patnjom davanja sebe za obitelj i druge.

Nije nam dopušteno postojati kao pojedinke.

To pravo nam oduzima država koja zanemaruje svoje socijalne obveze i društvo koja ne mari za ravnopravnost u obitelji.

Kad je pandemija prisilila obitelji na zatvaranje, ova stvarnost postala je još gora. Žene koje su imale profesionalne obveze nazadovale su u svojim karijerama, fizičko i mentalno zdravlje im se pogoršalo, a mnogima su se promijenile okolnosti intimnih odnosa.

Činjenica je da smo došli do točke u kojoj apsurdno i nepodnošljivo gomilanje posla jednostavno ne ostavlja mogućnost da se ovo iskorištavanje žena nastavi. Žene nisu strojevi koji mogu preuzimati beskonačne zadatke kako bi društvo funkcioniralo.

Mnogi muškarci koji su ovoga bili svjesni, u pandemije su učvrstili svoja uvjerenja i sada su također spremni djelovati.

Naša revolucija još je u povojima, a može napredovati i rasti samo kroz odgoj i obrazovanje.

Poslovi skrbi i brige nemaju rod, a naša djeca to moraju naučiti daleko prije nego što smo mi to osvijestile. I dok pišem ovaj tekst i dalje nisam svjesna brojnih rodnih stereotipa koje nosim u sebi. Upravno me sudjelovanje u projektu KINDER potaknulo na promjenu.

Nadamo se da ćemo, riječ po riječ, moći zaštititi svaku djevojčicu i ženu od boli nemogućnosti bivanja, jednostavno, ljudskim bićem.

Rita Joana

KAKO JE ZELENA
BUBICA
NAUČILA
TATU
KUHATI

Tata i mama sjeli su sa mnom na kauč s vrlo ozbiljnim izrazom lica. Bio je to izraz lica kakav ljudi imaju kada se pripremaju za odrasle razgovore.

„Znaš, Laurice... svijetom putuje jedna zelena bubica. Od te male zelene bubice ljudi dobiju temperaturu i puno kašlju.“ febre e com muita tosse.”

„Putuje od jedne do druge osobe preko naše sline. I dok ona tako upoznaje sve gradove u svijetu, mi moramo ostati kod kuće kako bismo joj otežali putovanje.“

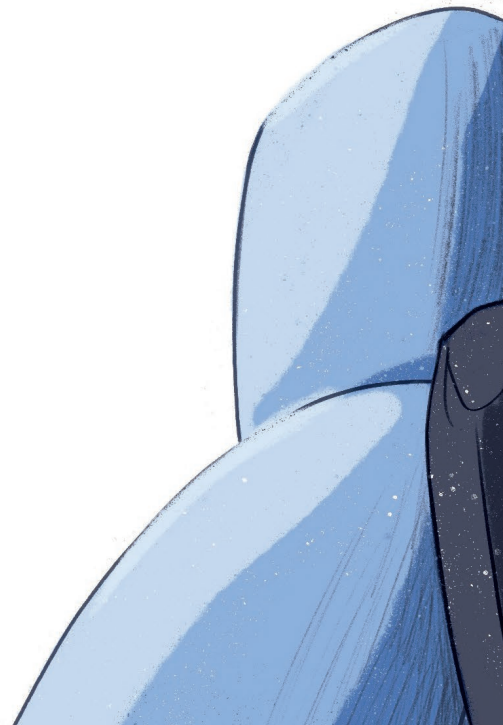

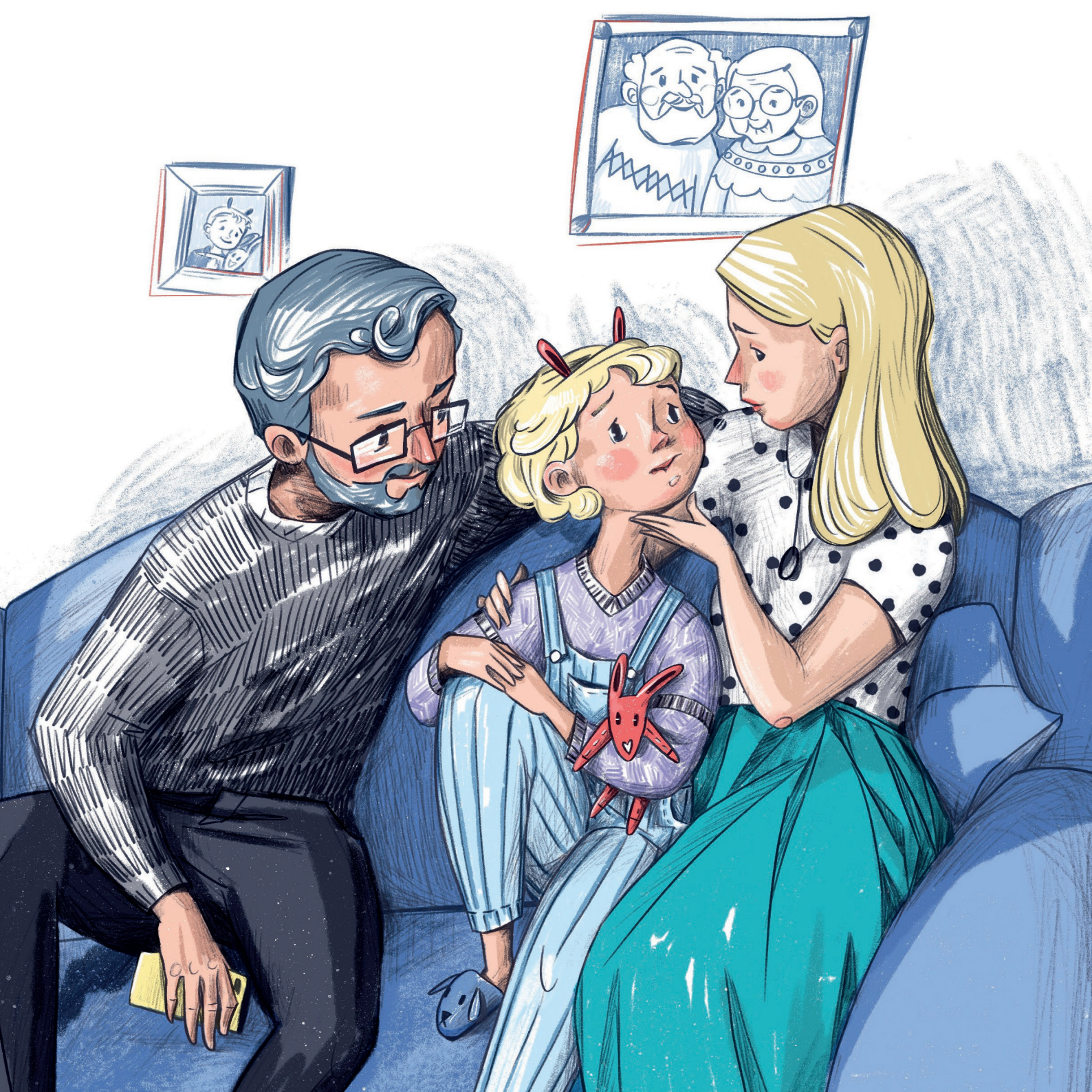
Već sam tu znala da nam ta zelena bubica nije prijatelj, i da bismo se i ja i moja obitelj razboljeli kada bismo se susreli s njome.

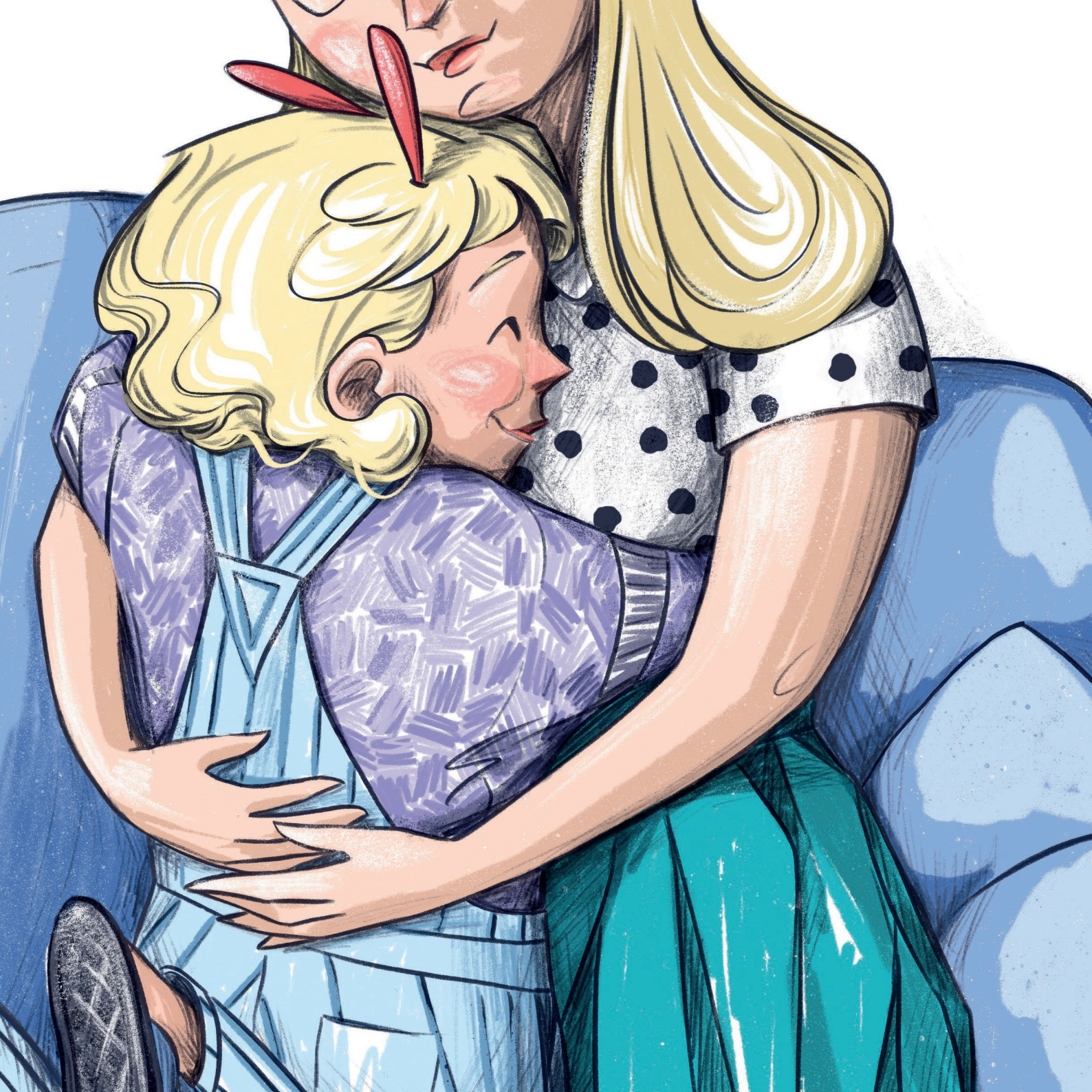

No, odlučila sam u tišini do kraja
poslušati što mi mama i tata govore o
promjenama koje nam dolaze.

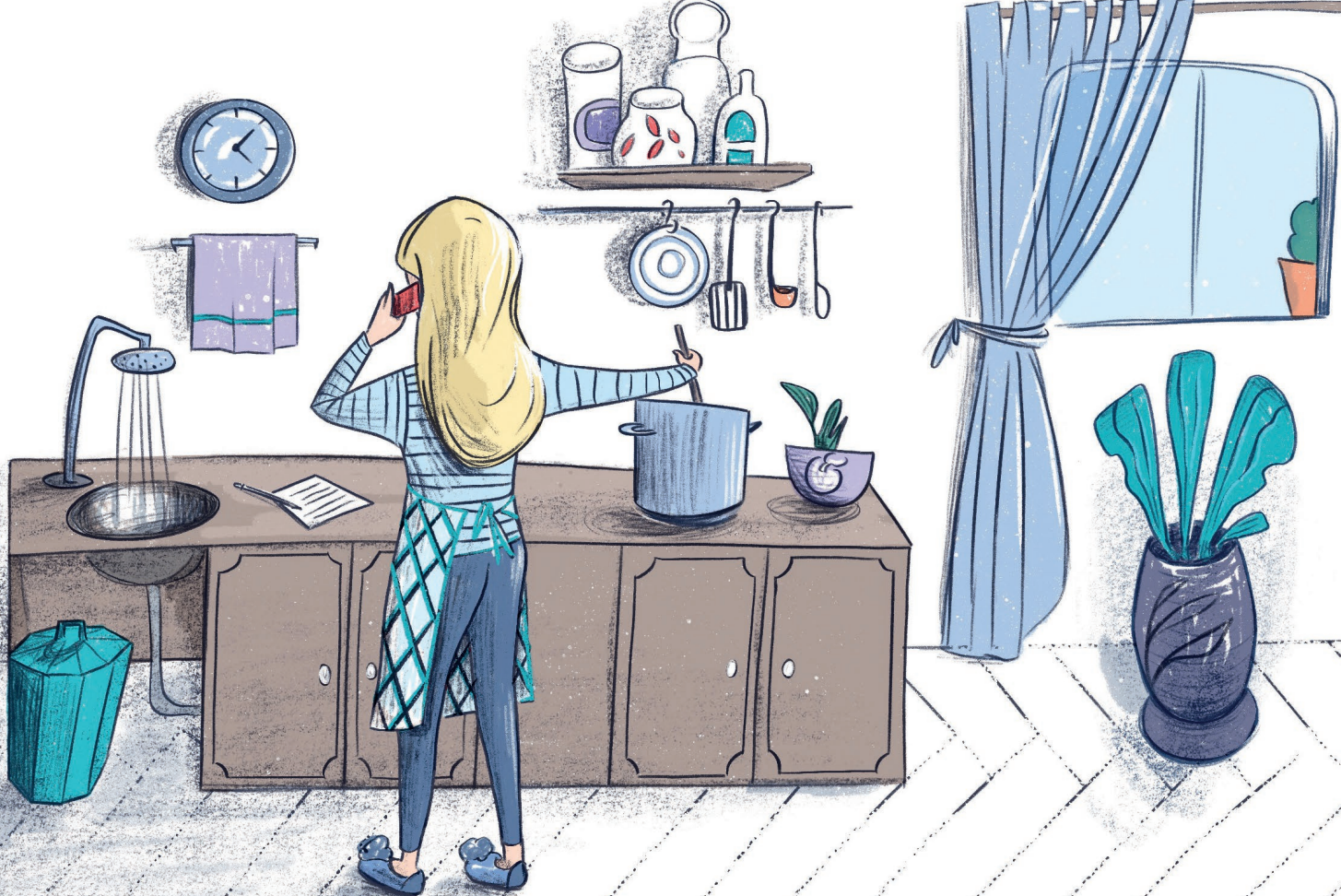

Nakon razgovora, snažno sam zagrlila mamu.

„Ojoj! Čemu sad to?“

„Pa više ćeš biti kod kuće... Već dugo se nismo svi zajedno igrali“, odgovorila sam joj.

Tog dana nije padala kiša... No, kosa mi je bila skroz mokra jer su iz njezinih očiju padale velike suze.

Dani su bili drugačiji.

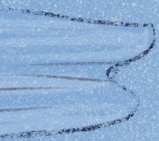
Nismo išli u vrtić, a ja sam sa svojom najboljom prijateljicom Magdalenom razgovarala preko računala.

Mama je dobila COVID-19 (tako se zvala bolest koju je mala zelena bubica prenosila ljudima) i morala je biti sama u sobi nekoliko dana, dok ne ozdravi.

„Hej, Magdalena. Što ćeš ručati?“

Na ekranu se pojavio gospodin Marinko, Magdalenin tata, držeći drvenu kuhaču s koje je kapao crveni umak.

„Tvoj tata kuha?“ upitala sam zadržano.

„I to jako dobro!“ odgovorio je gospodin Marinko.

Magdalenina majka je medicinska sestra i brinula se o ljudima koji su bolesni stizali u bolnicu. Kako ne bi zelenu bubicu donijela svojoj obitelji, nije mogla doći kući... jako je nedostajala Magdaleni i gospodinu Marinku!

Dakle, tata je bio taj koji je sve radio kod kuće. Usisavao, kuhao, išao u kupovinu: sve što je trebalo!

Isprva mi je to bilo čudno jer moj tata nikad nije radio te kućanske poslove...

„S kim to razgovaraš, Laura?“

pitao me jednog dana tata kad je čuo glas gospodina Marinka.

„Sa mnom... Ja sam Magdalenin tata!“

Tog su se dana Magdalenin i moj tata sprijateljili.

Kako nikad nisam voljela pizze, hamburgere i sličnu hranu koju dostavljaju kući, gospodin Marinko je izazvao tatu da nauči kuhati.

On će ga podučiti.

Narednih dana puno smo se smijali, no tata je konačno naučio skuhati toliko ukusan rižoto s povrćem da ga se nismo mogli zasititi!

Jednog lijepog dana saznali smo da je zelena bubica oslabila i više se nisu toliki ljudi razbolijevali zbog nje. Još uvijek je putovala naokolo, no uspjeli smo joj pokvariti planove.

Ljudi su bili jako sretni!

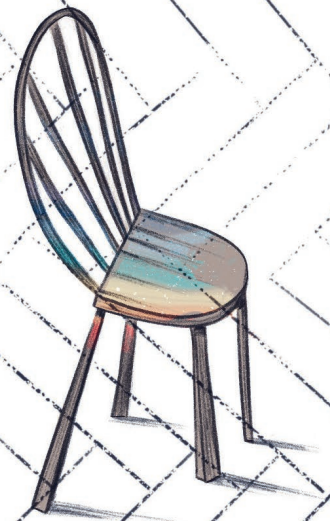

Kod kuće smo odlučiti napraviti slavlje!

Tata je pozvao Magdaleninu obitelj na večeru... I on je sve sam skuhao!

Pripremio je veliku gozbu!

Otad nadalje tata je kuhao svaki dan. On, koji je bio toliko nesposoban da nije ni jaje znao ispeći! A ja obožavam kuhati s tatom...

Mala zelena bubica naučila nas je da kućanske poslove možemo raditi zajedno, kao kad se igramo. Ponekad tata i mama čak i zaborave da rade dosadne i zamorne stvari za odrasle.

Toliko sam sretna kad ih vidim zajedno i zagrljene da me čak ne moraju slati u krevet nakon večere. Sama pobjegnem i odem spavati jer ne mogu podnijeti toliko slatkoće!

A stylized, textured map of Europe in shades of grey and white. Three red airplane icons are positioned along a dashed orange line that traces a path across the continent. Four blue circular markers with white centers are placed at various points along this path. In the bottom left corner, there is a block of text. In the bottom right corner, there are two blue sailboat icons on a curved blue line that suggests a coastline or sea.

ISBN
978-953-50658-1-4

CIP ZAPIS JE DOSTUPAN U RAČUNALNOME KATALOGU NACIONALNE I ŠVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU
POD BROJEM 001182758.

Jeste li već čuli za zelenu bubicu koja uči tate kuhati?

"Kako je zelena bubica naučila tatu kuhati" priča je o Lauri i zelenoj bubici koja je, putujući svijetom, preokrenula život Laurine obitelji naglavačke. Jednog se dana Laurina mama zbog zelene bubice razboljela pa se tata morao pobrinuti za sve u kući. Ali postojao je jedan veliki problem - Laurin tata nije znao kuhati!

Kroz zgode Laure i njezinog tate, koji je želio naučiti kuhati, učimo da oba roditelja mogu preuzeti ravnopravnu ulogu u brizi za djecu i kućanstvo i tako doprinijeti stvaranju postpandemijskog svijeta gdje svi članovi obitelji imaju jednaku odgovornost za brigu i skrb.

kinder

 ces
Centre for Social Studies
University of Coimbra

 convive
fundación cepaim

STATUS M

